

AFVALBEHEER VOOR BEDRIJVEN IN BRUSSEL

SCHOONMAAKBEDRIJVEN

Facilitateur déchets des professionnels
Facilitator bedrijfsafval
recyclepro@leefmilieu.brussels

ADELINE MONSEU & TIMOTHY DENIS, 5/6/2025

WAAROM IS TRAINING BELANGRIJK?

De schoonmaakploeg staat vaak in de frontlinie als het gaat om :

- afval verzamelen of zelfs sorteren;
- afval overbrengen van de bakken/eilanden naar de definitieve opslagplaats/inzamelplaats;
- slechte praktijken identificeren en rapporteren.

**UW TRAINING VERGEMAKKELIJKT UW TAKEN
& GARANDEERT EEN BETERE SORTEEERCONTROLE**

OVERZICHT

Hoofdstuk 1 INTRODUCTIE

Hoofdstuk 2 REGELGEVING

Hoofdstuk 3 HOE KUNT U BETER SORTEREN?

Hoofdstuk 4 GOEDE PRAKTIJKEN VOOR SCHOONMAAKPERSONEEL

1. INTRODUCTIE

1. INTRODUCTIE

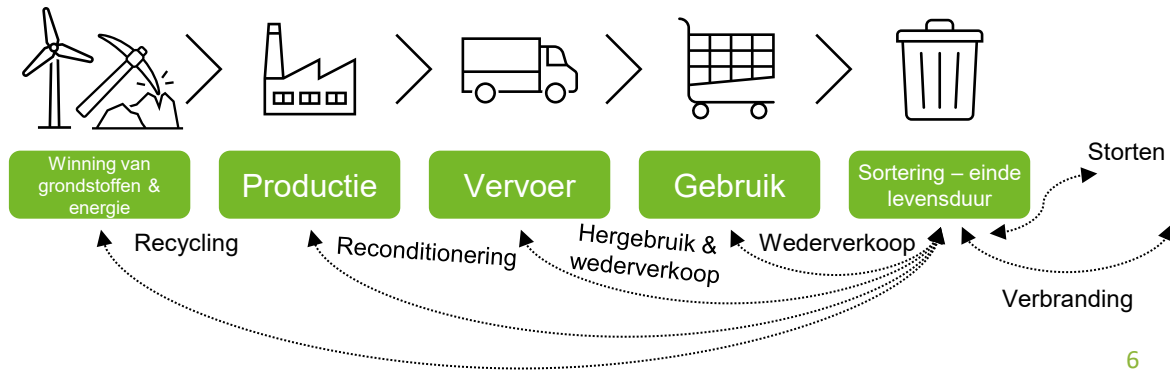
Uitdagingen van goed afvalbeheer

Circulaire economie vs. lineaire economie

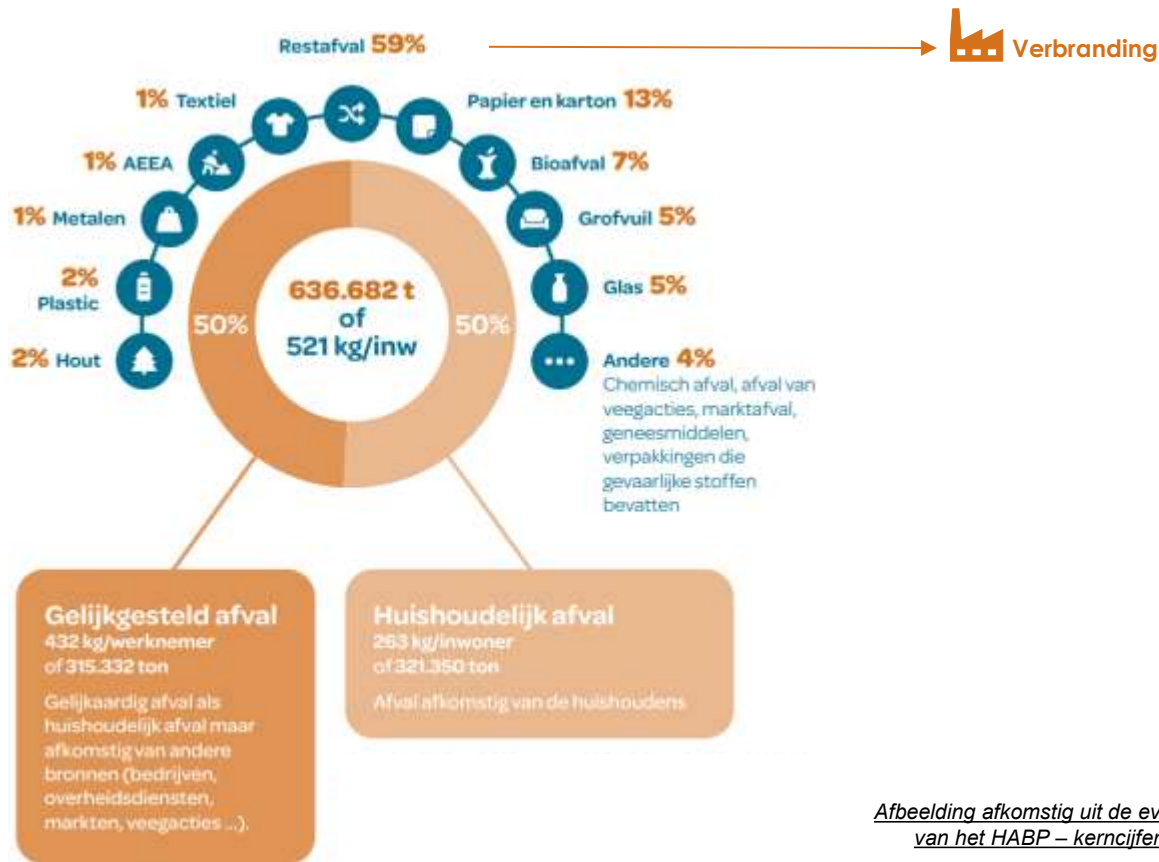
Lineaire economie

Circulaire economie

Professioneel afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Professioneel afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Doelstelling 2030

Vermindering van niet-huishoudelijk afval per werknemer van **20%**

Het gewicht van te verbranden
restafval verminderen

70% gerecycleerd afval
bereiken

Waarom actie ondernemen?

- Om **de milieu-impact** van afval en de verwerking ervan **te verminderen**
 - ↓ verbranding = ↓ CO₂ uitstoot
- Om **de verspilling van hulpbronnen te verminderen**
 - + hergebruik (en dus lokale banen)
 - + recycling (en mogelijkheden om ons afval een 2de leven te geven)
 - Voedselafval omzetten in lokale hernieuwbare energie (biomethanisatie) & compost om de bodem te bemesten
- Om **de leefomgeving** van de Brusselaars **aangenamer te maken**
 - ↓ km afgelegd door vuilniswagens = ↓ congestie, ↓ lawaai
 - ↓ aantal vuilniszakken in de straten

Openbare netheid, een collectieve verantwoordelijkheid

Professioneel afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

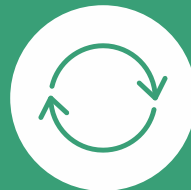
Hoe?

Sorteren

Milieubeheer

Hergebruik
verhogen

De Facilitator
bedrijfsafval raadplegen
(recyclepro@leefmilieu.brussels)

1. INTRODUCTIE

De facilitator bedrijfsafval:
Presentatie en diensten

Professionals?

Bedrijf	Maatschappij	Vereniging	Overheid
Elke status			
Zelfstandige	OCMW	Natuurlijke persoon	...

Diensten & advies	Financiën	Gezondheids- zorg	Handel	Horeca
Elke sector				
Kunst & Sport	Maatschappelijk werk	Onderwijs & vorming	Ambacht & industrie	...

Ondersteuning van de Facilitator Bedrijfsafval voor professionals

HELPDESK

- ✓ Antwoorden op diverse vragen
- ✓ Informatie over activiteiten, ondersteuning, enz.
- ✓ Eén e-mail: recyclepro@leefmilieu.brussels

BEGELEIDING

- ✓ Specifiek advies
- ✓ Afvaldiagnose
- ✓ Diepgaande ondersteuning

OPLEIDING

- ✓ Per thema
- ✓ Per doelgroep
- ✓ Zie <https://leefmilieu.brussels/pro/agenda>

DOCUMENTATIE

- ✓ Adviesfiches, FAQ
- ✓ Gidsen, studies, gevarieerde inhoud
- ✓ Websites <https://recyclebxlpro.be/> & <https://leefmilieu.brussels/pro>

100% Gratis → één adres: recyclepro@environnement.brussels

Adviesfiches met goede praktijken

- Wanneer deze vermelding onderaan de slides verschijnt, kunt u de **goede praktijk fiches van de afvalfacilitator** raadplegen om meer te weten te komen over de inhoud van deze presentatie.
- De 21 fiches zijn gratis beschikbaar op het volgende adres:
<https://recyclebxlpro.be/nl/hulp/#sheets>

Voorbeelden van fiches

Natuurpunt
Vlaanderen

Activiteit 4 – *prekossomere afval* – nr. 1

SAMENVATTING VAN DE VERPLICHTINGEN

PREVENTIE

“Het beste afval is het afval dat niet bestaat”

Daar moet eenmaal na over het beperken van het geproduceerde afval en het hergebruik van alle materialen waarvan dat mogelijk is. Het meest wilt en is ook minder of geen afval betekent vaak tegelijk kosten en dus besparingen.

Daar zijn twee manieren om afval te beperken, dit:

- **afvalreductie** is: “Een van groter besparing bij het gebruik van ‘bestanden’”
- **afvalreductie** is: “Een van groter besparing bij schoonheidskosten”
- **afvalreductie** is: “Een afval dat nooit wordt gemaakt”
- **afvalreductie** is: “Een afval dat niet wordt gemaakt”

ALGEMENE VERPLICHTINGEN

ALLE SECTOREN

Buiten afvalreductie (reductie afvalreductie) verminderen, anders dan te wegen met materiaal

→ **de afvalreductie** is: “Een afvalreductie van prestaties van afval”

Gedrag in het afvalreductie (reductie afvalreductie)

→ **de afvalreductie** is: “Een afvalreductie van afvalreductie”

Waar afval is dat het niet te dragen aan een geproduceerde hoeveelheid, of het niet kan worden hergebruikt, anders dan met afvalreductie (reductie afvalreductie)

→ **de afvalreductie** is: “Een afvalreductie van afvalreductie”

→ **de afvalreductie** is: “Een afvalreductie van afvalreductie”

→ **de afvalreductie** is: “Een afvalreductie van afvalreductie”

Buiten afvalreductie van goed afvalreductie (reductie afvalreductie) verminderen, anders dan te wegen met materiaal

→ **de afvalreductie** is: “Een afvalreductie van afvalreductie”

Vlaanderen – 2020

1

Natuurlijk Binnens
Interieuradvies

Adviesbrieven – professioneel afval – nr. 3

SORTEERVERPLICHTINGEN VOOR PROFESSIONEEL AFVAL

SORTEER JUIST

- **Selecteer container is verplicht**, ongeacht de hoeveelheid afval
- Gebruik zakken, verpakkingen of bakken die door de **toescheider** worden goedgekeurd (verpakking geen smetten met afval of in de containerzakken)
- Voor kleine hoeveelheden: sorteer het afval fysiek gescheiden in in de container die door de toescheider voor elk type afval worden goedgekeurd. Het moet niet in dezelfde container zakken worden geplaatst. Hout, plastic, metaal, bouwresten en papier (EPS) samen met het containerpapier = **maximaal afval met de container**
- **De afvaltype is vastgesteld**
 Hoe en waar is afval te vinden, worden gebruikt in een andere dienst of organisatie? Of tevens anders?
- **De afvaltype is 22 "Hoe afval met tevens tevens"** > huidige links aan het einde van deze folder

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Natuurlijk Binnens
Interieuradvies

Houten afval				Metaal afval & kunststof				Overige afval	
									
									
									
									

Waar kan ik mijn afval afgeven?

De afval wordt afgevoerd door de gemeente. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld.

Waar kan ik mijn afval afgeven?

De afval wordt afgevoerd door de gemeente. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld.

Waar kan ik mijn afval afgeven?

De afval wordt afgevoerd door de gemeente. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld.

Waar kan ik mijn afval afgeven?

De afval wordt afgevoerd door de gemeente. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld.

Waar kan ik mijn afval afgeven?

De afval wordt afgevoerd door de gemeente. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld.

Waar kan ik mijn afval afgeven?

De afval wordt afgevoerd door de gemeente. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld. Het is belangrijk dat de afvaltype correct is ingevuld.

Natuurlijk
Nederland

Adreswijze – professioneel afval – nr. 15

HOE AFVAL VAN PLASTICFOLIE, OMSNOERINGSBANDEN EN PIEPSCHUIM (EPS) SORTEREN EN OPSLAAN?

NIEUWE SORTERVERPLICHTING BINDS 1 MEI 2023

Bedrijf en de organisatie zijn verplicht bepaalde typen afvalstromen te sorteren en de sortering af televeren aan de inzamelers. Dit geldt sinds 1 mei 2023 ook voor deze afvalstromen:

- **Plastic omsnoeringsbanden / tapebanden**
- **Plastic verpakkingsfolies**
- **Propagaten (geprinte doek polypropyleen 'PPD')**
- **de afvalcode nr. 2 'Andere kunststoffen, met uitzondering afval'**

PLASTIC OMSNOERINGSBANDEN

Plastic omsnoeringsbanden en -vellen worden gescheiden, worden gebruikt voor: andere afvalcode nr. 2 'Andere kunststoffen, met uitzondering afval'.

Deze banden kunnen gemaakt zijn uit:

- polypropyleen (PP)
- polyethyleen (PE)

Omdat het vrij moeilijk is het onderscheid te maken tussen plastic omsnoeringsbanden in PP of in PE, worden ze in dezelfde container verzameld van de afvalcode nr. 2 'Andere kunststoffen, met uitzondering afval'.

Niet mag binnenvallen in de container

- **Andere omsnoeringsbanden**, ze moeten apart worden gerecycled als metaal container **
- **Andere afvalcode nr. 2 'Andere kunststoffen, met uitzondering afval'**

Niet mag binnenvallen in de container

- **Andere omsnoeringsbanden**, ze moeten apart worden gerecycled als metaal container **
- **Andere afvalcode nr. 2 'Andere kunststoffen, met uitzondering afval'**

Natuurlijk – nr. 2023

4

2. REGELGEVING

2. REGELGEVING

Verplichtingen & beginselen om te onthouden Brudalex

Link naar de gecoördineerde Brudalex-versie (rekening houdend met de laatste wijzigingen van 2022) van het besluit van 1 december 2016 betreffende afvalstoffen: <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2016/12/01/2016031801/justel>

Het concept van afval

Wat is afval?

“elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen”

2 categorieën:

- **Huishoudelijk afval** afkomstig van normale huishoudelijke activiteiten, waarvan de inzameling wordt gefinancierd door belastingen
- **Industriële afval** afkomstig van de activiteiten van professionals :
 - Gevaarlijk (bijv. zuur, slib, ...)
 - Inert (bijv. keramisch afval, stenen, ...)
 - Niet-gevaarlijk en niet-inert (bijv. karton, glas, ...)

En waarvan de inzameling wordt gefinancierd door professionals (private dienst)

DE ACTOREN BETROKKEN BIJ AFVALBEHEER IN BRUSSEL

FEDERAAL

- Bevoegd voor **radioactief afval** en **grensoverschrijdend afvaltransport** (inclusief de vergunningen voor de uitvoer en invoer van bepaalde gevaarlijke of specifieke afvalstoffen)
- Bevoegd voor **normen voor productmarkttoegang**, wat indirect invloed heeft op afvalbeheer

GEWESTELIJK (via LEEFMILIEU BRUSSEL)

- Bepaalt het **afvalbeheerbeleid** en voert het uit
- Inspectie**: controleert de naleving van de afvalregels
- Vergunningen**: verleent erkenningen en registraties aan afvaloperatoren (inzamelaars, vervoerders, enz.)
- Zorgt voor **bewustmaking**, biedt **ondersteuning**, verleent **subsidies** en voert **monitoring** uit
- Bevoegd voor **professioneel afvalbeheer** (maar is zelf geen inzameloperator). Bepaalt de sorteerverplichtingen en beheersregels voor dit afval
- Implementeert de **Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid** (UPV) voor specifieke afvalstromen (bv. AEEA, batterijen, banden, verpakkingen...)

GEMEENTELIJK

- Bevoegd voor **openbare netheid**
- Sommige gemeenten organiseren **specifieke inzamelingen** voor bepaalde afvalstromen (bv. groenafval, grofvuil op afspraak)
- Gemeentelijke reglementen** kunnen de gewestelijke verplichtingen aanvullen (bv. administratieve sancties)

DE ACTOREN BETROKKEN BIJ AFVALBEHEER IN BRUSSEL

NET BRUSSEL (openbare instelling)

- Verzorgt de inzameling en verwerking van **huishoudelijk afval** in Brussel (maar geen professioneel afval, behalve via particuliere contracten – zie “INZAMELAARS VAN PROFESSIONEEL AFVAL”)

NB : in Vlaanderen en Wallonië wordt de inzameling van huishoudelijk afval vaak gedelegeerd aan intercommunales.

- Handhaaft de **openbare netheid** en ziet toe op de naleving van de regels (bv. bestrijding van sluikstorten, boetes)
- Beheert de **Recyparks**, waarvan sommige afval van professionals aanvaarden (zie specifieke slide)

INZAMELAARS VAN PROFESSIONEEL AFVAL (privé-instellingen)

- Zorgen voor de inzameling van professioneel afval via particuliere **dienstverleningscontracten met bedrijven**. Sommige inzamelaars voeren ook de eindverwerking van het afval uit (sorteren, recycleren, terugwinnen), terwijl anderen berope doen op gespecialiseerde operatoren. Sommige inzamelaars zijn gespecialiseerd in specifieke afvalstromen (bv. gevaarlijk afval, organisch afval, papier-karton, textiel, enz.)
- Moeten **geregistreerd of erkend** zijn door Brussel Leefmilieu, afhankelijk van het type afval dat ze verwerken

SPECIFIEKE ORGANISATIES

- Voor **radioactief afval** (bv. oude rookmelders, bliksemafleiders, laboratoriumisotopen...): Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) – www.afcn.fgov.be ; Nationaal Organisme voor Radioactief Afval en Spleijstoffen (NIRAS) – www.ondraf.be
- Voor verpakkingsafval: **Interregionale Verpakkingscommissie** (IVCIE) – www.ivcie.be
- Fost Plus** voor huishoudelijke en vergelijkbare PMC-verpakkingen – www.fostplus.be
- Valipac** voor industriële en commerciële verpakkingen (karton, plastic folie, pallets, enz. maar geen PMC) – www.valipac.be

3 belangrijke verboden

Verbod op illegaal storten
(sluikstorten)

Verbod op verbranding
van afval in de open lucht

Verbod op lozingen in
oppervlaktewateren en openbare
riolen, enz.

3 grote verplichtingen voor professionals

1. Stromen sorteren

Waarom deze verplichting?

- **Niet-gesorteerd afval wordt verbrand**, terwijl gesorteerd afval wordt hergebruikt in de productie van nieuwe materialen.
- Door te sorteren, verkleint u de **ecologische voetafdruk** en vermindert u onze **afhankelijkheid** van primaire grondstoffen.

2. Geschikte zakken en containers gebruiken

3. Het bewijs van goed afvalbeheer bewaren (traceerbaarheidsdocumenten)

Het is verplicht om te bewaren :

- Alle facturen, contracten en inzamelingsattesten die door uw afvaloperator worden verstrekt
- Alle stortingsattesten indien u uw afval zelf naar een verwerkingsinstallatie brengt (waaronder Recyparks)

- **Gevaarlijk afval:** apart en zeer streng beheer
- **Verbod op het gebruik van huishoudelijke zakken** voor de inzameling van professioneel afval (witte zakken, PMD-zakken, oranje zakken die in de winkel te koop zijn)
- **Sorteren is verplicht, ongeacht de hoeveelheid** geproduceerd afval (geen drempel in Brussel)

Verplichting 1: Sorteerplicht

Afval dat valt onder de sorteerplicht
voor professionals

Momenteel

Bovendien,
vanaf 1 mei 2023

Bovendien,
vanaf 1 januari 2025

 PMO	 Papier- Karton	 Elektrische en elektronische apparatuur	 Batterijen en accumulators	 Voedselafval	 Plastic verpakkingsfolie	 Textiel
 Gevaarlijk afval	 Frituurvetten en -oliën	 Dierlijke bijproducten	 Minerale oliën	 Pispachuum	 Harde plastics	Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals? • Uw afval sorteren • Het bewijs van goed beheer bijhouden • De juiste zakken en containers gebruiken
 Verpakkings- gas	 Groenafval	 Puin	 Matrassen	 Banden	 Hout	
 Afgesnijkte voertuigen	 Fotovoltaïsche panelen	 Risicohoudende afvalstoffen van de KMO	 Geneesmiddelen	 Metalen	Surf naar: www.recyclebxi.pro.be Heem contact op met de facilitator: recyclepro@leefmilieu.brussels	

25 stromen?! ja **maar...**

- Focus op **hoofdstromen** → de rest netjes opbergen en sorteren via een **inzamelaar of Recypark**
- Sommige stromen mogen **gecombineerd** worden in **dezelfde container** als ze in aparte zakken zitten
- Speciaal geval van **gevaarlijk afval**

Adviesfiche
#3

Voorbeeld

Voorbeeld van een optimalisatietabel voor afvalbeheer voor de drie hoofdgebouwen van een instelling gespecialiseerd in horecaonderwijs in Brussel

		Type container					Totaal
		Rest	Karton	PMD	Glas	Bioafval	
Aantal containers	Situatie vóór optimalisatie (huidig contract)	30	9	4	5	0	48
	Situatie na contractoptimalisatie	10	13	12	11	18	64
	Differentieel	-20	+4	+8	+6	+18	+16
Jaarlijkse kosten	Situatie vóór optimalisatie (huidig contract)	43 385,76 €					
	Situatie na contractoptimalisatie	21 621,25 €					
	Gerealiseerde besparingen	21 764,51 €					
	% reductie in totale afvalbeheerkosten	49,83%					

Verplichting 2: Aangepaste apparatuur voor inzameling

- **Gebruik de zakken of containers die door de inzamelaar worden voorzien**
(Meng de afvalstromen niet onderling en gooi ze niet bij het restafval)
- **Gebruik geen huishoudelijke zakken**
- **Voor de verwijdering van uw afval hebt u verschillende opties:**
 - **Afgeven aan een erkende operator** van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
(zie lijst hier : <https://recyclebxlpro.be/nl/van-start-gaan/#collect>)
 - **Zelf naar een inzamel- of verwerkingsinstallatie brengen** (<500 kg per keer), zoals een Recypark Pro of een privaat sorteercentrum
(zie lijst hier : <https://recyclebxlpro.be/nl/van-start-gaan/#recypark>)
Dit kan voordeliger zijn voor kleine hoeveelheden afval dat onregelmatig wordt geproduceerd!
NB : de installatie moet u een traceerbaarheidsdocument geven – bewaar het gedurende minstens 5 jaar
- **En vooral: denk aan hergebruik vóór u weggooit** : kan het voorwerp nog gebruikt worden door een andere dienst of organisatie? Tweedehands?

Voorbeeld van inzamelateriaal

**Kleine zakken
10-100l**

**Zakken
300l - 1000l**

**Kleine retourcontainer,
vat**

**Paletbox, IBC,
rack**

**Container op wielen
140 l - 5000 l**

Neem contact op met uw inzamelaar!

- Type verpakking
- Volume
- Verrijdbaar of niet
- Stapelbaar
- Gesloten, open
- Verdichting
-

**Semi ondergrondse
containers**

**Containers
5 m³-30 m³**

**Stationaire-
monoblok
persmachine**

**Bol
900 l / 2500 l**

Voorwaarden voor PRO-toegang tot Recypark

Praktische regelingen

4 Recypark PRO:

- **Buda** (Antoon Van Osslaan 6, 1120 Brussel)
- **Humaniteit** (Humaniteitslaan 350, 1190 Vorst)
- **Zuid** (Brits Tweedelegerlaan 676, 1190 Vorst)
- **Demets** (Fernand Demetskaai 22, 1070 Anderlecht)

Voorwaarden:

- Afval gesorteerd en identificeerbaar
- Geen bulk
- Geen « geweigerd » afval in het voertuig
- 3 m³ per dag, met uitzondering van bepaalde te betalen fracties
- ...

→ meer informatie per afvalstroom op
<https://pro.arp-gan.be/nl/recypark>

Toegelaten voertuigen

Recypark Buda

Maximumhoogte: 1,85 m

Aanvaard

Toegang verboden voor aanhangwagens
en voertuigen hoger dan 1,85 m

Gelieve naar Recypark Humaniteit te gaan
Humaniteitslaan 350 te 1190 Brussel (Vorst)

Recypark Humaniteit

Alle voertuigen van minder dan 3,5 ton.

Aanvaard

Geweigerd afval

- Restafval
- Geneesmiddelen en medisch afval
- Biervaten
- Asbestafval
- Gasflessen of -busjes, LPG-tanks, heliumflessen
- Gasflessen met distikstofmonoxide / Lachgascilinders
- Vuurwerk en andere explosieven, munitie
- Laboratoriumproducten, infectieuze producten, klinisch afval
- Radioactieve stoffen
- Explosiemotoren
- Auto-onderdelen
- Dakbedekkingsmaterialen (roofing / derbigum)
- Aarde, zand, steenkool en roet
- Stronken en stammen (stamdiameter groter dan 30 cm, lengte groter dan 2 m)
- Vrachtwagenbanden
- Professionele elektrische en elektronische apparaten
- Verf, afvalolie
- Ander chemisch afval
- Neonlampen
- Batterijen
- Voedingsafval
- Gazonmaaisel

Mogelijke combinatie tussen contract met een afvalinzamelaar en afgifte aan Recypark/verwerkingsinrichting

Afvalverwijdering

Voor de verwijdering van uw afval heeft u verschillende mogelijkheden: u **overhandigt ze** aan een geregistreerde of erkende afvalophaler in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of **brengt ze zelf naar een inzamelings- of verwerkingsinstallatie** (500 kg per bijdrage).

Dit kan goedkoper zijn voor kleine hoeveelheden of voor onregelmatig geproduceerde hoeveelheden!

De installatie moet u voorzien van een traceerbaarheidsdocument — die u ten minste 5 jaar moet bewaren.

U kan bijvoorbeeld naar de Recypark (zie specifieke voorwaarden):

Kartonnen papier	Hout	Inerte afvalstoffen (type steengruis)
PMD verpakking	Tuinhout	Puingranulaten, kiezels, stenen
Glas: flessen, potten...	Houten balk	Tegels
Huishoudelijke AEEA	Houten pallet	Gips: vallen, afdekken,
Metalen	Chassis	platen (type gyproc)
Kurkkappen	Deur	Zaagsel
Grofvuil	Ruit	Tuinafval
Marmeren plaat	Kleding/textiel	Plastic verpakkingen (niet PMD)
Gelaagd glas	Isolatie	Harde plastics (pvc-panelen,...)
Vlak glas	Verpakking piepschuim	Sanitair (wc, wastafel,...)

Verplichting 3. Traceerbaarheid: Beheer & administratie

Zijn afval beter kennen = OPTIMALISEREN & VERMINDEREN

- Bewijs van sortering en traceerbaarheid (**verplicht**)
 - Traceerbaarheidsdocument bv. factuur, inzamelattest,...
 - Bijhouden van een afvalregister

5 jaar bij te houden

- Een **geregistreerde afvalinzamelaar** voor de ophaling van afvalstoffen (**verplicht**)
 - Geregistreerde inzamelaar en vervoerder, of
 - Afgifte van kleine hoeveelheden bij erkende installaties (bv. Recypark)

- Een aangewezen **afvalbeheerder** binnen uw organisatie (optioneel exclusief risicohoudende afvalstoffen van de zorg)
- **Beheersdoelstellingen en -indicatoren** (optioneel)
- **Opvolging budget en kosten** (optioneel)

Lijst van erkende en
geregistreerde afvalophalers
in de afvalsector

Vereenvoudigde lijst van
actieve afvalinzamelaars in het
BHG

3. HOE KUNT U BETER SORTEREN?

3. HOE KUNT U BETER SORTEREN?

Basis goede praktijk

Goede praktijken: Apparatuur en afvaleilanden

Afzonderlijke bakken elimineren

Afvaleilanden installeren

Andere
sorteerapparatuur

Containers voorzien die aangepast zijn aan het volume en de stroom gesorteerd afval

- Verschillende openingen per soort afval
- Signalisatie en aanwijzingen
- Kleurcodering

Maak ze regelmatig schoon en leeg ze!

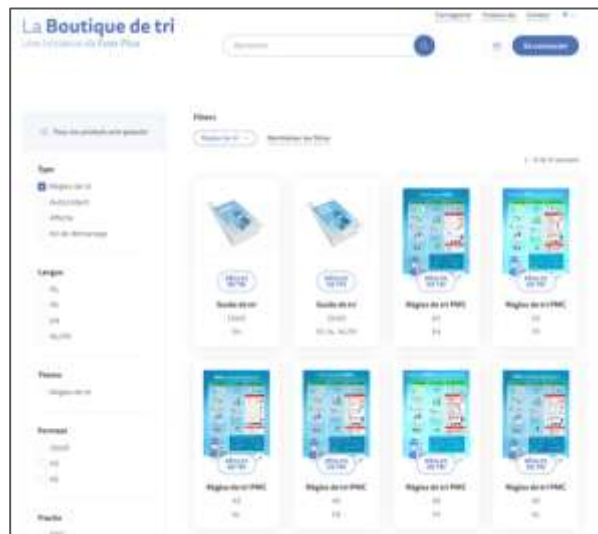

Slecht gesorteerd afval kan niet gerecycleerd worden en zal verbrand worden!
Anderzijds kan gesorteerd afval gebruikt worden als nieuwe grondstof.

Tools, sorteerregels, affiches, stickers

De Sorteerwinkel

Een initiatief van Fost Plus

https://shop.fostplus.be/nl/de-sorteerwinkel/products?%5B0%5D=product_types%3A136

<https://iksorteerinmijnbedrijf.be/de-sorteerwinkel/>

<https://recyclexlpro.be/nl/informatie-en-verplichtingen/>

3. HOE KUNT U BETER SORTEREN?

Focus en goede praktijken voor bepaalde afvalstromen

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien,
vanaf 1 mei 2023

Bovendien,
vanaf 1 januari 2025

PMD

Papier-
Karton

Elektrische en
elektronische
apparatuur

Batterijen en
accumulatoren

Voedselafval

Plastic
verpakkingstole

Textiel

Gevaarlijk
afval

Frituurvetten
en -oliën

Dierlijke
bijproducten

Minerale
oliën

Piepschuim

Harda
plastics

Verpakkings-
glas

Groenafval

Puin

Matrassen

Banden

Hout

Omsnoerings-
banden

Afgedankte
voertuigen

Fotovoltaïsche
panelen

Risicohoudende
afvalstoffen van
de zorg

Geneesmiddelen

Metalen

Wat zijn
de basisverplichtingen
voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp
nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Emballages PMC | PMD-verpakkingen | PMD packaging

AUTORISÉS / TOEGELATEN / AUTHORISED

Emballages plastiques, emballages métalliques et cartons à boissons (ex : barquettes, rapiers, pots, gobelets, tubes, multipacks, sacs et sachets, capsules café)

Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons (bv: schaaltes, vootjes, bakjes, potjes, bekens, tubes, multipacks, zakken en zakjes, koffiecapsules)

Plastic packaging, metal packaging and drink cartons (e.g.: trays, pots, cups, tubes, multipacks, bags and sachets, coffee capsules)

X WAT NIET BIJ HET PMD MAG

- ✗ Palletfolies en bedrijfsmatige verpakkingen (bv. plastic grondstofzakken...)

- ✗ Verpakkingen van motorolie en smeermiddelen, van pesticiden, van brandstoffen, van lijm, van verf en vernis, siliconenkits

- ✗ Verpakkingen met een grotere inhoud dan 8 liter

- ✗ Piepschuim

- ✗ Verpakkingen met kindveilige dop

- ✗ Verpakkingen met minstens een van de volgende pictogrammen

- ✗ Verpakkingen bestaande uit een mix van materialen (bv. een laag plastic folie en een laag aluminiumfolie) die niet van elkaar kunnen gescheiden worden, zoals sommige drankzakjes, zakjes fruitmoes,...

- ✗ Gasflessen, batterijen, elektr(on)ische toestellen

- ✗ Andere voorwerpen

Goede praktijken PMD

Regels voor een goede recyclage

Steek de verpakkingen niet in elkaar en stop ze niet samen in een dichtgeknoopte zak.

Goede praktijken: Gevaarlijk afval en PMD

! SPECIALE FOCUS op ONDERHOUDSPRODUCTEN

- Indien minder dan 8 l
- Met dop & verpletterd
- Leeg
- Alleen wasmiddelflessen/onderhoudsproducten

• ammoniak	• afbijtmiddelen
• anticonceptie	• ammoniak
• citrines	• ontroestmiddelen
• desinfectants	• rijkwiel soda
• detachants	• boenwas
• detersivants	• desinfectant
• detersivants	• methanol
• methanol	• ontstokers
• nettoie-fours	• ontstokers
• soude caustique	• overvrijgers
• white spirit	• white spirit

PMD zak ok !

- Een onderhoudsproduct met een van de bovenstaande pictogrammen of andere die links niet staat
- Elke niet-lege onderhoudsproduct
- Andere onderhoudsproducten dan wasmiddel: chemische stof, olie, pesticiden, lijmen, vernissen, verven, siliconenbuizen, enz.
- Elke onderhoudsproduct met kinderveiligheidsdop
- Elke onderhoudsproduct, zelfs leeg, **van meer dan 8 liter**
 - **Apart** opslaan en apart te verwijderen → gevaarlijk afval
 - In gesloten **opvangbakken** plaatsen (voor het vermijden van lek op de grond)
 - Voorzien van absorberend papier bij lek

PMD – MEDISCHE SECTOR – SORTEEERREGELS FOST PLUS

PMD

Niet toegelaten bij het PMD

Verpakkingen die uitsluitend bestemd zijn voor de medische sector (PMD) of die gedeeltelijk zijn met verpakkingen gebruikt in de huishoudelijke sector.

✓ PLASTIC VERPAKKINGEN

Specifiek medische sector

✓ METALEN VERPAKKINGEN

✓ DRANKKARTONS

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien,
vanaf 1 mei 2023

Bovendien,
vanaf 1 januari 2025

 PMD	 Papier- Karton	 Elektrische en elektronische apparatuur	 Batterijen en accumulators	 Voedselafval	 Plastic verpakkingsfolie	 Textiel	
 Gevaarlijk afval	 Frituurvetten en -oliën	 Dierlijke bijproducten	 Minerale oliën	 Piepschuim	 Harde plastics	Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals? - Uw afval sorteren - Het bewijs van goed beheer bijhouden - De juiste zakken en containers gebruiken	
 Verpakkings- glas	 Groenafval	 Puin	 Matrassen	 Banden	 Hout		 Omsnoerings- banden
 Afgedankte voertuigen	 Fotovoltaïsche panelen	 Risicohoudende afvalstoffen van de zorg	 Geneesmiddelen	 Metaal			

Hulp
nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Voedingsafval

NIEUWE SORTEERVERPLICHTING SINDS MEI 2023

Doel: beperking van de milieu-impact
en optimalisering van de beheerskosten

⇒ productie van compost of biogas
(via biomethanisatie)

BIOAFVAL groepeer samen:

- Voedingsafval
- Groenafval (reeds verplicht)

WAT HOUDT DIT IN?

Keuken- en tafelafval:

▪ Afval van maaltijdbereiding:

Schillen, snijresten,
eierschalen, enz.

▪ Resten & teruggave van platen:

Gekookte of rauwe groenten, koolhydraten,
fruit, sauzen, vleesresten,...

Ander voedselafval:

- Niet klaargemaakte fruit en groenten
- Onverkochte en beschadigde voedingsmiddelen, verrot of vervallen
- Andere: koffiegruis, thee, koffiefilters, papieren servetten

Behandeling van bioafval

Tegenwoordig zijn 2 wettelijke oplossingen die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest goedgekeurd:

1. Inzameling van bioafval door een geregistreerde inzamelaar

NB! Verschillen tussen inzamelaars! :

- Soorten afval die in de stroom van het bioafval worden aanvaard, variëren (*beenderen en graten, eierschalen, pitten, mossel- en schelpdierenschalen, composteerbare/biologisch afbreekbare verpakkingen, enz.*)
- Divers inzamelingsmateriaal (zakken, containers of dozen)
- Reiniging van containers door het inzamelaar of door de klant
- Mogelijke inzamelingsfrequenties variëren ook

2. Compostering:

- **"Bedrijfscompostering": $\leq 25\text{m}^3$** (zonder milieuvergunning)
- **Kleine compostering: ≤ 1000 ton/jaar** (met milieuvergunning)
- **Grote compostering: > 1000 ton/jaar** (met milieuvergunning, Openbaar onderzoek, raadgegingscommissie en advies van de DBDMH)

Goede praktijken

Sorteren aan de bron van voedingsafval

In de keuken is de sleutel tot efficiënt sorteren het toevoegen van **een of meer sorteercontainers** bij de verschillende bereidingsruimten (in de warme of koude zone) :

- Die **gemakkelijk te onderscheiden** zijn van de containers voor restafval
- **Lekvrij** en bij voorkeur voorzien van een biologisch afbreekbare kraftzak voor eenvoudige reiniging
- **Niet te volumineus** zodat het personeel ze gemakkelijk kan hanteren

De opslag van bioafval in de bereidingsruimten moet beperkt worden tot enkele uren om overlast te voorkomen. Containers moeten geschikt zijn.
(in overeenstemming met de HACCP-normen)

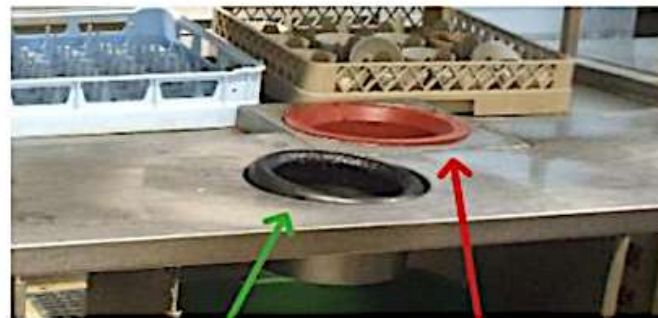
Goede praktijken

Sorteren aan de bron van voedingsafval

AFWASPOST EN KEUKEN

Aan de afvalpost is het interessant om in het werkblad een sorteersysteem te integreren:

- Een afwasbare opening voor bioafval die naar een eigen afvalbak leidt.
- Een opening voor papier en verpakkingen die naar een eigen afvalbak leidt.
- Afhankelijk van de structuren een aparte bak voor glas met statiegeld.

Bioafval

Verpakkingen, papier

Adviesfiche
#19

Goede praktijken

Sorteren aan de bron van voedingsafval

APART te sorteren van het voedingsafval:

- Gebruikte **frituurvetten en oliën** => Valorfrit
- Verpakkingen van kunststof en aluminium
- Vloeibare sauzen

Adviesfiche
#19

Goede praktijken bioafval aan de bron sorteren

- Het **minstens één keer per week ophalen** van afval voorkomt ophoping van afval en de gevolgen die dit kan hebben voor de hygiëne van je bedrijf.
- De **keuze van grondstoffen** betekent dat de hoeveelheden kunnen worden aangepast aan de behoeften. Geef voorkeur aan producten met een lange houdbaarheidsdatum.
- Op het gebied van **logistiek/transport** : respecteer de koudeketen, controleer houdbaarheidsdata en optimaliseer de voedselconservering.
- Bij het **bewerken**, gebruik voedsel in zijn geheel, bereid restjes voor, wissel producten af (in plaats van grote hoeveelheden te kopen) en houd hier rekening mee bij het samenstellen van menu's.
- **Vermijd overmatig handelingen van kwetsbare producten** (eieren, fruit, groenten, enz.): als algemene regel geldt dat alle producten die in kartonnen dozen of houten kratten zijn verpakt, bij ontvangst moeten worden uitgepakt en vervolgens opnieuw moeten worden verpakt in hermetisch afgesloten verpakkingen voordat ze in de koelkast worden gezet om onnodige extra handelingen te voorkomen.
- Wat betreft **consumptie**: bestudeer de gewoonten van uw klanten (smaak, eetlust, gevoeligheid, enz.), bied geschikte porties aan, vermeld de herkomst van producten op menu's, bied een doggy bag aan.

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp
nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Verpakkingsfolies

Plastic verpakkingsfolies = LDPE-kunststoffolies

- Rekbaar films gebruikt om pallets te verpakken
- Thermokrimphoezen
- Zakken met (propere) grondstoffen in

Apart te sorteren: bespreek dit met jouw **afvalinzamelaar** of afgifte bij **recyclagepark**

Polyethyleenschuimfolie → apart sorteren

Plakband → restafval

Land- en tuinbouw dekzeilen → apart sorteren

Vuile folies: zijn moeilijker te recycleren → zie met afvalophaler volgens hoeveelheid

Piepschuim (EPS)

Wit piepschuim = geëxpandeerd polystyreen (EPS), in breekbaar materiaal bestaande uit kleine balletjes::

- Piepschuim verpakking
- Piepschuim bakken
- Piepschuim isolatiemateriaal (in de vorm van platen)

Apart te sorteren: bespreek dit met jouw **afvalinzamelaar** of afgifte bij **recyclagepark**

Piepschuim

Andere stromen

Gekleurd piepschuim → afzonderlijk te sorteren (zie afvalinzamelaar)

Piepschuim schalen → PMD

Isolatieschuim PUR → afzonderlijk te sorteren (zie afvalinzamelaar)

Verpakkingschips → restafval

Verwar piepschuim niet met **polypropyleen (PP)**: de laatste is veel elastischer

Vuil piepschuim (bv. door voeding) → restafval of specifieke behandeling (zie afvalinzamelaar)

Adviesfiche
#15

Kunststof omsnoeringsbanden

Plastic omsnoeringsbanden, gebruikt om verpakkingen te sluiten of voorwerpen strak op pallets te houden (2 soorten PET- en PP-plastics)

Apart te sorteren, **niet mengen met PMD** : bespreek dit met jouw afvalinzamelaar of afgifte bij **recyclagepark**

PET- of PP-omsnoeringsbanden

Banden uit andere stoffen

Stalen omsnoeringsbanden → te sorteren met het metaal

Textielbanden → apart te sorteren indien grote hoeveelheden

Eenvoudig sorteren van verpakkingsfolie, omsnoeringsband en piepschuim

- Eenvoudig sorteren dankzij **zakken met een groot volume**: bijv. 200, 400 of 1000 liter
- Met of zonder standaard, vrijstaand of te bevestigen aan een container of schap
=> **Vraag aan je inzamelaar**

3 combineerbare stromen: piepschuim, omsnoeringsbanden, folies

GOED OM TE WETEN

Na het sorteren en **scheiden** van deze 3 afzonderlijke stromen in **3 aparte en specifieke zakken**, stellen sommige inzamelaars voor om ze te plaatsen in/naast de container voor papier en karton en ze op te halen op hetzelfde moment als de **papier-karton-stroom**.

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp
nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Harde plastics

HARDE = verwijst naar het materiaal en de stijve vorm, ongeacht het type kunststof (LDPE, PP, PVC,...)

Apart te sorteren: bespreek dit met jouw inzamelaar of afgifte bij recyclagepark

Harde plastics

Andere stromen en gemengde materialen → **niet te mengen, apart te sorteren**

Door de veel voorkomende combinatie van materialen bij harde plastics = **handmatige of geautomatiseerde** sortering voor recyclage
⇒ **AFVALPREVENTIE** : **herbruikbare** trommels en pallets, bulk, grote containers

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp
nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

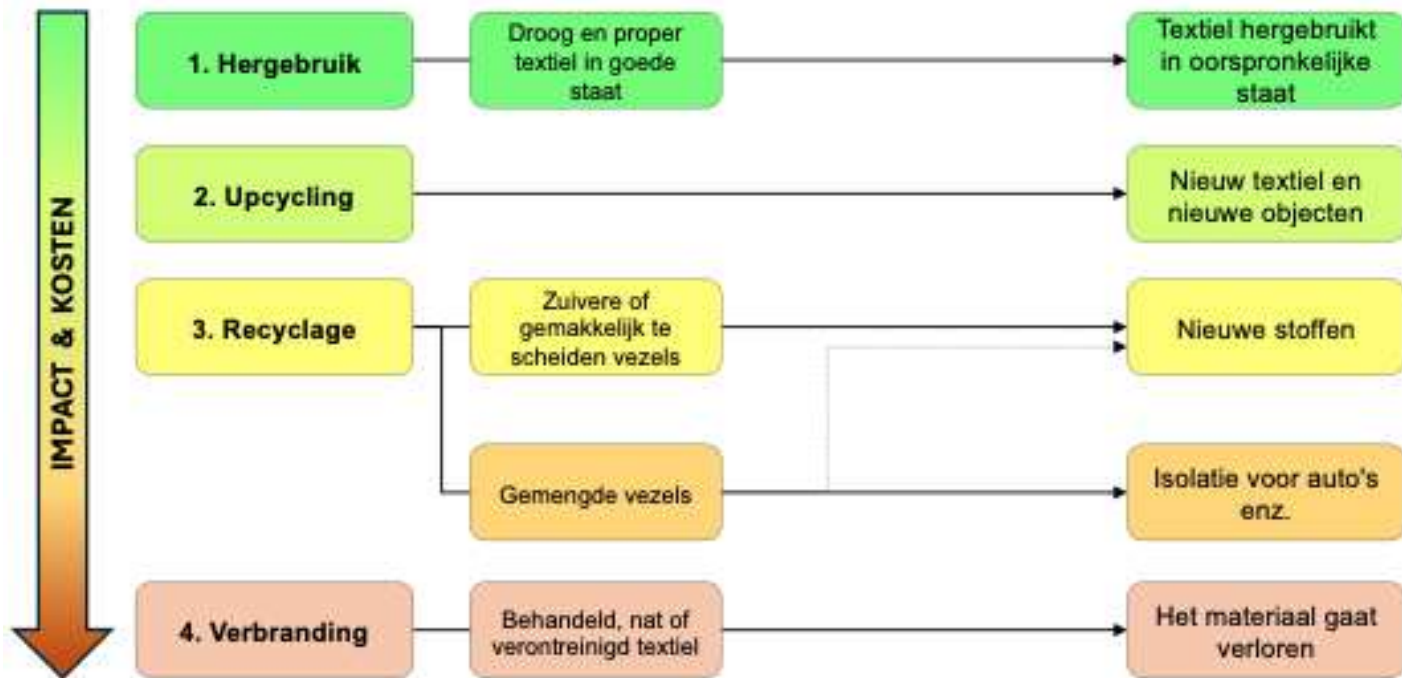
Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Professioneel textiel

Voorbeelden van afval: uniformen en werkkleding, beschermende uitrusting die textiel bevat, plat linnen (dekens, lakens, tafelkleden, handdoeken, enz.)

Welke uitdagingen, impacten & waarderingketens?

Hoe duurzamer de keten, hoe lager de impact en verwijderingskosten

Wat te doen met uw gebruikte textiel?

Sorteren en afvoeren of laten afvoeren:

- **Grote hoeveelheden** : Sluit een ophalercontract af.
 - **Geregistreerde ophaler** (en vraag welke verwerkingsmethoden hij gebruikt, vermijd verbranding!)
 - **Sociale economiebedrijven** bieden een inzameldienst voor professioneel textiel aan, of het nu nog bruikbaar is of niet : [Terre](#)
Andere sociale economiebedrijven zoals : Oxfam Solidariteit, les Petits Riens, en andere, terug te vinden via de Fédération Ressources.
- **Kleine hoeveelheden** (vergelijkbaar met huishoudelijk afval): gebruik de textielcontainers van Recyparks pros

Upcycling-mogelijkheden: Overweeg intern hergebruik (bijvoorbeeld poetsdoeken maken), doe een beroep op een upcycling-dienstverlener zoals [Re-Vive by Terre](#), [R-Use fabrik](#), [l'Ouvroir](#) of [lescavadresexquis](#)

Vervuild textiel (met oplosmiddelen, verf of andere chemische producten) moet worden gescheiden en behandeld als gevaarlijk afval

Professioneel textiel: goede praktijken

1. Kies voor ecologisch ontworpen textiel :

- **Gebruik recycleerbare materialen** zoals katoen, wol en linnen (natuurlijke vezels) of polyester (synthetische vezels).
- **Vermijd materiaalmengsels** (bijv. katoen/polyester), om recyclage eenvoudiger, goedkoper en milieuvriendelijker te maken.
- **Vermijd chemische behandelingen** (zoals waterafstotendheid of vlekbestendigheid), omdat deze recyclage bemoeilijken.
- **Kies voor modulaire textielproducten**, die eenvoudig aanpasbaar zijn (bijv. verwijderbare logo's of makkelijk scheidbare lagen).

2. Vermijd verbranding :

- **Kies een ophaler** die zich engageert om maximaal te recycleren en verbranding te minimaliseren.

Professioneel textiel: goede praktijken

3. Implementeer een strikt sorteersysteem aan de bron :

- **Installeer specifieke inzamelpunten** voor gebruikt textiel in uw gebouwen.
- **Sensibiliseer uw personeel** over het belang van sorteren en de verschillende herwaarderingsopties (hergebruik, upcycling, recyclage).
- **Houd textiel droog**, want vochtig textiel kan beschadigd raken en onbruikbaar worden voor recyclage.
- **Vermijd contaminatie**: Textiel dat vervuild is met oplosmiddelen, verf of andere chemische producten moet als gevaarlijk afval worden verwerkt.

4. Huren in plaats van kopen:

- **Werktextiel huren verlengt de levensduur** en vergemakkelijkt de recyclage. Verhuurders kiezen vaker voor **hoogwaardige en recycleerbare materialen** om frequente vervangingen en incineratiekosten te vermijden.

Professioneel textiel: goede praktijken

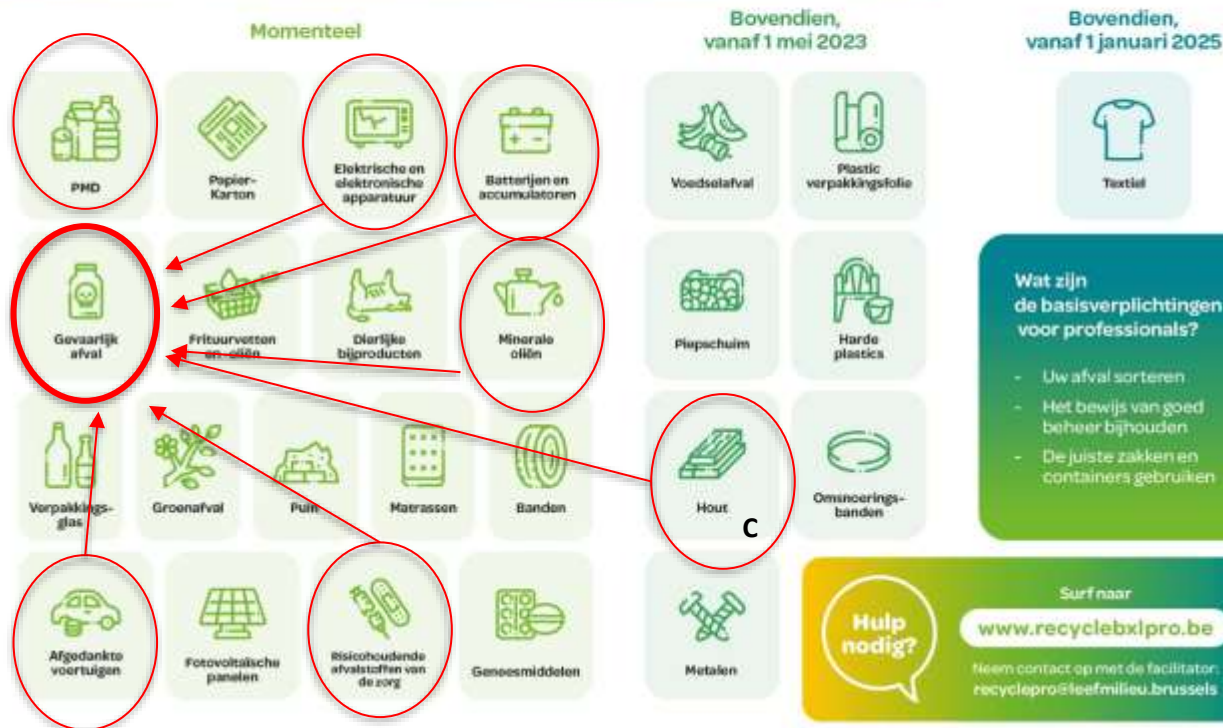
5. Kies leveranciers die een terugnameoptie bieden :

- Sommige textiellleveranciers nemen gebruikte kleding terug en zorgen zelf voor herwaardering.

6. Schrijf verantwoorde aanbestedingen :

- Integreer ecodesigncriteria (duurzaamheid, hergebruik, mogelijkheid om logo's te verwijderen, enz.) in uw bestek en aanbestedingen.

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Gevaarlijk afval en milieuvergunning

VERPLICHTE MILIEUVERGUNNING

Voor stortingen van meer dan:

- 1 m² vast gevaarlijk afval;
- 50 liter vloeibare gevaarlijke afvalstoffen met een vlampunt/brandbaarheid lager dan 21°C;
- 500 liter vloeibare gevaarlijke afvalstoffen met een vlampunt boven 21°C;
- 5m² afval van elektrische en elektronische apparatuur.

=> Zich strikt houden aan de hoeveelheden en voorwaarden van de milieuvergunning, indien van toepassing

Gevaarlijk afval, opslag

Gevaarlijke afvalstoffen in een van ander afval gescheiden opslagzone plaatsen

- In **veilige en luchtige** kasten of opbergruimten
- Indien de opslagruimte zich buiten bevindt: in gesloten containers, beschermd tegen slecht weer/zon en met een afgebakende veiligheidszone (wand of 3 meters errond)
- De opslagzone moet **gesloten** zijn en de toegang **voor het publiek verboden**
- Een **teken** aanbrengen dat de toegang voor het publiek verboden is en dat de opslagzone gevaarlijke afvalstoffen bevat (veiligheid - brand – brandweer)

Gevaarlijke afvalstoffen opslaan in geschikte containers

- **Goedgekeurd, gesloten, lekvrij en duurzaam** voor het afval dat het moet opvangen
- **Gescheiden per afvalstroom** en **geëtiketteerd**
- Gescheiden voor **incompatibele** stoffen in verschillende recipiënten/reservoirs (om het risico op gevaarlijke reacties te vermijden, bv. zuurbasis)

Voor gevaarlijke vloeibare stoffen

- Zorg voor **retentie/kuipbakken met een voldoende volume** (om lek in de grond of riolen te voorkomen)
- Het is verboden producten over te gieten in de opslagzone (tenzij specifieke toelating)

Afbeeldingen in opslagzone

- Een **pictogram** van het **rookverbod**
- Instructies voor het reageren op een **accidentele lekkage**

Plaats een geschikte brandblusser dicht bij opslagzones en veiligheidsinstructies

Afvalstromen zijn niet gescheiden en onbeveiligd/onbegrensd gebied

4. SCHOONMAAKPERSONEEL

Een sleutelrol

GOEDE PRAKTIJK: COMMUNICEER!

Om de bedrijven die u ondersteunt te helpen, is het ideaal om hen te vertellen:

- De vullingsgraad
- Gecorrigeerde/opgemerkte sorteerfouten
- Andere opmerkingen/moeilijkheden die zijn opgetreden

Gebouw C - Zone 1	Container (eiland + zak)	Vullingsgraad	Opmerking
PMD	Blauw 60L	60%	Fout: Flims en trays niet gescheiden
Papier & karton	Geel 60L	100%	P&k poster ontbreekt
Restafval	Transparent 30L	130%	PMD niet gesorteerd
Bioafval	Oranje 30L	50%	Fout: Plastic sandwichverpakking

7 BELANGRIJKSTE DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

1. **BEGRIJP EN RESPECTEER HET BELANG VAN SORTEN** (wettelijke verplichting, duurzame en economische keuze)
2. De sorteerinstructies / posters op containers **NALEVEN (en HANDHAVEN)**
3. Gesorteerde afval **NIET MENGEN** bij het overbrengen naar de opslagruimten
4. **OPTIMALISEER OPSLAG** bv. compressie, vacuüm, vlakke verpakking, enz.
+ piepschuim, plastic verpakkingsforlie en omsnoeringsbanden mogen in aparte zakken gedaan worden en deze in de papier- en kartoncontainer verzamelen
5. **GEBRUIK** de juiste kleur zak op de juiste bak
6. De opslagruimte **OPRUIMEN** en **SCHOONMAKEN**
7. **MAKKELIJKE TOEGANG** tot opslagruimte en afvalcontainers/stromen

PRAKTISCHE WORKSHOP

Verloop van de workshop:

- Opsplitsing in 2 groepen
- Discussie voor elk van de 7 doelstellingen (30min voor alle 7)

Zijn jullie erin geslaagd om doelstelling X te bereiken?

Zo ja, welke goede praktijken kunnen jullie delen?

Si Non, quels problèmes rencontrez-vous ? Et quels besoins exprimeriez-vous pour résoudre la situation

Zo nee, tegen welke problemen lopen jullie aan? En welke behoeften willen jullie kenbaar maken om de situatie op te lossen?

Voor uw eigen bedrijf (bijv. specifieke training, vergadering met het management, tijd die nodig is, enz.)

Of voor de mensen die het afval weggooien (bijv. geschikte bakken en apparatuur om te sorteren (eilanden), duidelijke bewegwijzering, enz.)

- Bundeling van resultaten

Nog vragen?
Bedankt!

Facilitateur déchets professionnels / Facilitator bedrijfsafval

Voicemail: +32 2 775 75 93

E-mail: recyclepro@environnement.brussels / recyclepro@leefmilieu.brussels

www.environnement.brussels / www.leefmilieu.brussels

Facilitateur Emballages / Facilitator verpakkingen

E-mail: emballages@environnement.brussels /
verpakkingen@leefmilieu.brussels

